

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4
11101 Riihimäki

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto

kirjaamo@mmm.fi

Viite: Lausuntopyyntö 12.6.2017 (Dnro 1149/01.01/2017)

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAEIKSI RIISTANHOITOMAKSUSTA JA PYYNTILUPAMAKSUSTA ANNETUN JA ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Suomen Metsästäjäliitto lausuu lakiluonnoksesta seuraavaa:

Lausunnolla olevan esityksen keskeiseksi tavoitteeksi ilmoitetaan riistanhoitoyhdistysten toiminnanohjauksen vahvistaminen ja vapaaehtoisten yhdistymisten tukeminen sekä kehittämishankkeiden tukeminen suurpetokonfliktien ja vahinkojen ennalta ehkäisemiseksi. Esityksessä ehdotetaan riistanhoitomaksua myös korotettavaksi 39 euroon.

Metsästäjäliitto pitää myönteisenä tavoitetta maamme riistaorganisaation kenttätason toiminnan kehittämisestä, tehostamisesta ja metsästäjille suunnattujen palvelujen parantamisesta. Esitys luotaa myös metsästäjien roolia suhteessa muuhun yhteiskuntaan. Liitto toteaa kuitenkin, etteivät esitetyt toimintamallit ja keinot arvion mukaan toteuta tai tue riittävästi perusteina esitettyjen tavoitteiden saavuttamista.

Metsästäjäliitto pitää esitettyä riistanhoitomaksun nostoa kohtuuttoman suurena ja vastustaa tässä esitetyssä muodossa ja annetuilla perusteilla tehtävää lähes 20 %:n suuruista korotusta. Liiton näkemyksen mukaan näin mittava korotuksen tarve tulee pystyä perustelemaan täsmällisemmin kuin luonnoksessa on nyt tehty.

Toteutuessaan esityksen korotuksen vaikutukset saattaisivat vaikuttaa nuorten aloittelevien metsästäjien innokkuuteen hakeutua harrastuksen pariin. Tilastojen mukaan nykyinen vuosittainen uusien metsästäjien määrä ei riitä kompensoimaan ikääntyvien suurten ikäluokkien aiheuttamaa poistumaa. Maamme metsästäjämäärä kääntyy laskuun jo aivan lähivuosina. Suurten ikäluokkien poistuminen aiheuttaa jatkossa merkittävän paineen riistanhoitomaksun korottamiseen, mikä on oleellista huomioida.

Metsästäjäliitto esittää korjaavana toimenpiteenä nuorten metsästäjien harrastukseen rekrytoitumisen lisäämiseksi alle 18-vuotiaiden metsästäjien riistanhoitomaksun puolittamista. Muutos tukisi nuorten metsästysharrastuksen aloittamista, koska metsästysharrastuksen aloittamiseen kohdentuu muutoinkin paljon kustannuksia. Maksun puolittamista puoltaa myös se, että alle 18-vuotiailla ei ole nykyisin äänioikeutta riistanhoitoyhdistyksen vuosikokouksessa; he eivät voi täysipainoisesti osallistua tai vaikuttaa yhdistyksensä asioihin.

Lakiesityksen yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi on kirjattu kehittämishankkeiden tukeminen suurpetokonfliktien ja -vahinkojen ennakolta ehkäisemiseksi. Liitto pitää tavoitetta myönteisenä, mutta metsästäjäkunta ei voi toimia toiminnan maksajana metsästyskorttivaroista. Selkeästi koko yhteiskuntaa koskevissa kysymyksissä ratkaisujen rahoitus pohjan on oltava kansallinen tai osin jopa EU-pohjainen, kuten ovat kannanhoidon ja lupapolitiikankin sääntely – käytännön työkalut, jotka tilannetta eniten ohjaavat. Metsästäjät tuottavat jo nyt yhteiskunnalle merkittävän hyödyn hoitaessaan suurpetokonfliktia vapaaehtoistyönään ja omalla kustannuksellaan.

Metsästäjäliitto haluaa korostaa, että lausunnon kohteena olevaa riistahallinnon osauudistusta suunniteltaessa ensisijaisena tavoitteena tulisi olla metsästäjäkentän toiminnan aktivointi ja kehittäminen sekä arvokkaan ja perinteikkään harrastuksen jatkuvuuden turvaaminen. Liiton mielestä esityksen toteutuessa nyky muodossaan kerättäväksi esitetyt varat kohdentuisivat lähinnä riistaorganisaation vakinaisen henkilöstön kasvaviin palkka- ja hallintokustannuksiin varsinaisen toiminnan sijaan. Lisäksi uudistus voi johtaa tilanteeseen, jossa riistanhoitoyhdistykset asetetaan keskenään merkittävästi eriarvoiseen asemaan henkilöstö- tai muiden resurssien kohdentamisen suhteen, mikä voi muodostaa riskin koko riistanhoitoyhdistystoiminnan jatkuvuudelle maassamme.

Metsästäjäliitto esittää, että Suomeen perustetaan pikaisesti riistahallinnon ja vapaaehtoisjärjestöjen kanssa yhteinen työryhmä, jossa selvitetään perusteellisesti koko alan toimijakenttä ja sen organisointi. Selvityksessä käydään läpi eri tasojen roolit, vastuut ja tarvittavat valtuudet, minkä jälkeen esitetään mahdollinen organisointimalli resurssitarpeineen. Työn perusteella on mahdollista arvioida lisärahoitustarpeen suuruutta. Liiton mielestä vasta tämän analyysin jälkeen voidaan tehdä riistanhoitomaksun korotus sekä tarvittavat lisäresurssit selvityksen päätelmien niin osoittaessa.

Liiton mielestä samassa yhteydessä on luontevaa selvittää riistanhoitoyhdistys-organisaatiotason todellinen merkitys ja tutkia mahdollisuus sijoittaa nykyisten riistanhoitoyhdistysten operatiivinen ohjaus alueellisiin riistakeskuksiin aiempaa kustannustehokkaammin.

Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan maahamme tulisi pyrkiä luomaan olosuhteet, joissa metsästäjäkenttä, käytännössä metsästysseurat ja aktiivimetsästäjät, vastaavat palvelutarjonnan luomisesta.

Vaihtoehtona voisi liiton mielestä olla nykyisen riistanhoitoyhdistyksille ohjatun rahoituksen ja mahdollisen korotuksen ohjaus alueellisten riistakeskusten käyttöön paikallisten metsästysseurojen tuottamien palvelujen rahoittamiseen suoriteperusteisesti.

Metsästäjäliitto edustaa 160 000 jäsenen määrällään Suomen suurinta metsästäjien vapaaehtoista edunvalvontajärjestöä. Liiton toimintakenttään kuuluu merkittävällä tavalla järjestäytyneen metsästyksen edunvalvonnan lisäksi myös esimerkiksi koulutus- ja metsästysampumakilpailutoiminta.

Kuten lakiluonnoksen taustamuistiossa todetaan, Suomen riistakeskus ei ole kyennyt riittävällä tavalla tukemaan ja ohjaamaan riistanhoitoyhdistysten toimintaa. Se ei ole myöskään arvion mukaan kyennyt toteuttamaan sille säädettyä koulutustehtävää siten, että riistanhoitoyhdistyksillä olisi ollut riittävä tuki ja valmiudet vastata toimintaympäristön nopeasti muuttuneisiin haasteisiin.

Ratkaisuksi tilanteeseen Suomen Metsästäjäliitto on valmis edelleen kehittämään metsästäjille suunnattua tilaaja - tuottajamallin mukaista valtakunnallista palveluntarjoajan rooliaan. Mallin käytännön toteuttamisesta on hyvä esimerkki Metsästäjäliitossa parhaillaan käynnissä oleva kolmivuotinen, riistakeskusten maa- ja metsätalousministeriön hankevaroista rahoittama Metsästysammunnan ABC -hanke, jossa luodaan valtakunnalliset puitteet metsästäjätutkinnon jälkeiselle vapaaehtoiselle ammunnan ja aseenkäsittelyn alkeiden kouluttamiselle toteutettuna yhtenäisessä, pedagogisesti harkitussa muodossa.

Metsästysammunnan ABC -koulutusjärjestelmässä kenttätason kouluttajina toimivat aktiivimetsästäjät metsästysseuroista, riistanhoitoyhdistyksistä sekä myös muista riista-alan toimijaryhmistä (eräoppaat ym. pienyrittäjät) Keskeistä järjestelmässä on, että toimivat kouluttajat saavat maltillista rahallista korvausta. Liitto on todennut tämän välttämättömäksi, sillä kehitys kulkee suuntaan, jossa perinteinen vastikkeeton talkootyö on vähentynyt.

Metsästäjäliitto toteaa lopuksi, että riistahallinnon ja metsästyksen vapaaehtoisjärjestöjen päällekkäisyydet tulee tarkastella ja mahdollisuuksien mukaan purkaa mieltien avoimesti nykyistä tehokkaampia toimintamalleja, jotka tukevat tavoitetta turvata maamme metsästyksen puitteet, metsästäjämäärän suotuisa kehitys ja jahtiperinteidemme säilyminen - satavuotiaan Suomen hengessä.

Riihimäellä 14.7.2017

Suomen Metsästäjäliitto – Finlands Jägarförbund r.y.

Tuomas Hallenberg
puheenjohtaja

Ere Grenfors
koulutuspäällikkö